

TIVOLI

Stockholm
Förhugskäloret
(Pn)

Tivoli

ÖMBÄRLIG HANDBOK

FÖR

Tivoli-besökande.

Ehrstöm

Pris 75 öre.

STOCKHOLM

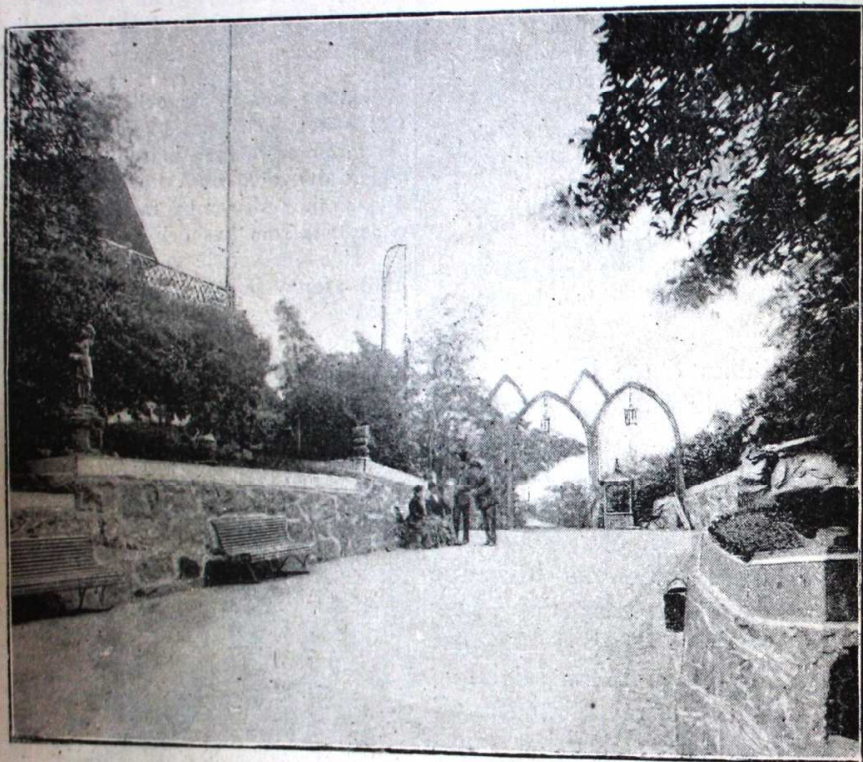
ADOLF JOHNSONS FÖRLAG.

Omslaget tr. å W. Silfversparres Graf. Anst.

Se HYLIN & C:o annons å omslagets 1:sta innersida.

men de höra till öfre Tivoli, som också nu påkallar vår uppmärksamhet.

Vi lemna alltså den unga uppblomstrande Victoriateatern med dess många glada minnen och begifva oss högre upp.

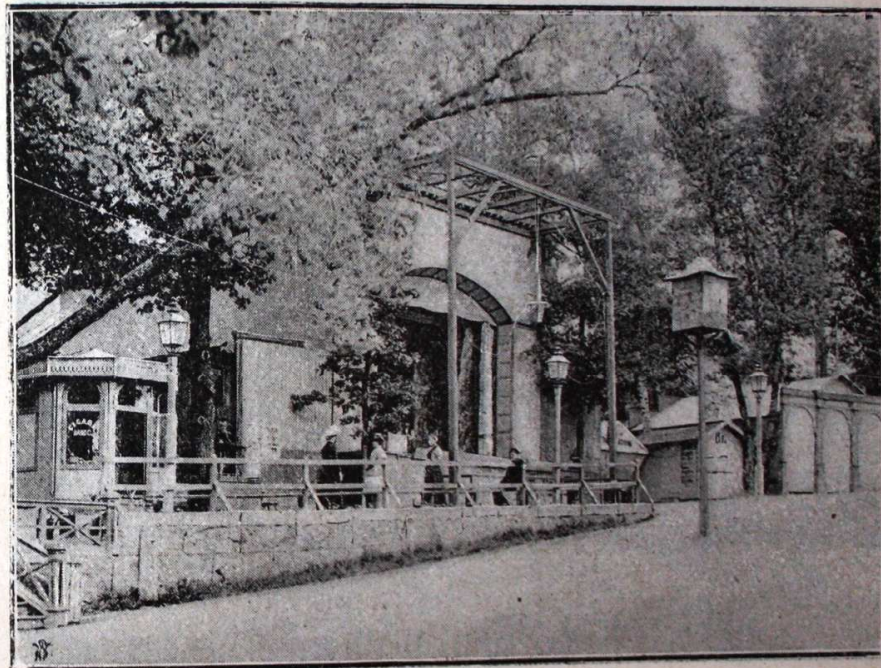
Entréen mellan nedre och öfre Tivoli.

Öfre Tivoli.

Vi bry oss ej nu om att se oss tillbaka, hur frestande det än kan vara. Utsigten får vara, och vi skola i stället egna oss åt det skiftande rörliga lif som möter oss häruppe.

Det är naturligtvis söndag, en riktig sommarsöndag, med prunkande grönska, doftande blomsterrabatter och qväfvande hett — nere på slätten. Öfver allt der nere är för varmt, och den, som af en eller annan orsak är nödsakad att stanna i hufvudstaden, känner sig oändligt uttröttad och öfvergifven. Följ då med oss upp i Tivoli och lifvet skall genast te sig dragligare. Ty just

en sådan dag visar sig öfre Tivoli — det egentliga Tivoli skulle man kunna kalla det — i sin rätta glans. Det är som om man komme till en annan zon — från en tropisk till en tempererad, då man från slätten sträfvar upp till öfre Tivoli. Luften blir i ett nu renare och svalare och ehuru man undkommit dammet och hettan der nere behöfver man ej försaka det brokiga rörliga folk-lif, som nere på Djurgården måhända fångat dig för en stund.

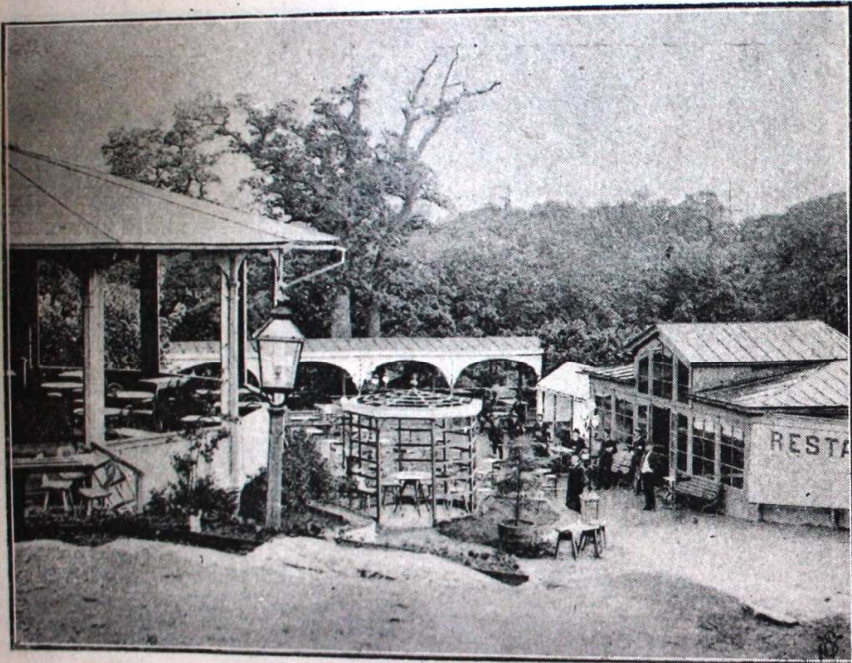

Parti från öfre Tivoli.

Från Victoriateatern leder en bred chaussé omgifven på båda sidor af vackra ehuru ännu späda planteringar. Klockan är bara 4 på eftermiddagen och det råder ännu ingen trängsel vid den äreportliknande entrén, som ständigt prunkar i skandinavisk flaggskrud. Vi äro nu i det ursprungliga, gamla Tivoli. Majestätiska träd skydda här väl för den brännande eftermiddagssolen och den svaga med blomdoft mättade sydvesten sprider en behaglig svalka. Den mensklige fliten har eröfrat bit efter bit af de fordom kala klip-porna, der nu en yppig sydländsk vegetation frodas på de konstgjorda terrasserna. Öfverallt ringla sig behagliga gångar på hvilka

man så småningom — och det behöfs i sommarvärmen — kan leta sig väg till de ljusa lockande höjderna deruppe. Bland blomstersängarne och trädgrupperna framlysa kinesiska lyktor, ja de »lysa» verkligen äfven nu midt på dagen genom de bjerta färger hvarmed de roliga »gubbarne» på desamma äro målade.

»Den gamla goda tiden», då man här fick se gossarne mödosamt »kneka» upp för bergknallarne till dansbanan, ridderligt dragande sina för dylika promenader mera obeqväma följeslagarinnor

Restauranten.

med sig, är nu ett minne blott. Breda chausséer leda nu upp till både dansbanan, kätgelbanan och de andra lockelserna der uppe.

Men vi gå i ordning med förströelserna, ty vi skola tillbringa hela eftermiddagen här. Ni har naturligtvis ännu ej ätit middag, och vi söka derfor till en början upp restauranten, der man utlofvat Table d'hôte, bestående af vårt oundvikliga »Hors d'œuvres» och 4 rätter mat till det otroliga priset af 1 kr. 50 öre, då till på köpet den nyss köpta entrébiljetten får ingå i liquiden.

Vi slå oss väl ned i den gamla kätgelbanan, den nedersta af de fyra, etablissementet innehåller, och hvilken blifvit apterad till

matsal. Från denna har man under tiden man intar sin middag, den härligaste utsigt öfver Slätten der nere och mycket annat.

Sommarteatern.

Eller kanhända någon af de rena, lummiga bersåerna äro lediga? Då occupera vi en sådan, ty en dag som denna vill man helst vara ute.

Fru *Lindberg*, värdinnan på stället, har gammalt godt rykte om sig som sådan, och detta rykte jäfvas ej af middagen, som är af bästa beskaffenhet. Ett glas godt vin höjer stämningen och då ni efter middagen slår er ned i trädgården vid ert kaffe skall ni tacka oss, som förde er upp till detta »Sans souci». En liten barnsextett ombesörjer på ett oklanderligt sätt taffelmusiken, hvilken ni dock helt säkert ej egnar någon större uppmärksamhet. Ty dels börjar nu skarorna tätna här uppe och dels bullra kägel-

Musikläktaren.

banorna ohyggligt energiskt strax bredvid. Men det stör ej vårt lugn. Ej ens då de små »resarnes» utstöta gälla markeringsrop, som vid något lyckligare »fallissement» blifva rent af frenetiska. Det hör till söndagsstämningen, det är Tivolilif, sommarlif och höjer i stället för att minska välbefinnandet — en stund åtminstone. Hvad de dock äro för ett energiskt slägte, våra goda stockholmare då det gäller att slå käglor! Före middagen och efter middagen, då solen står i zenith och termometern visar + 30 gr. i skuggan, morgnar och aftnar — alltid bullra kägelbanorna och lika outtröttligt ljuda

gaminernas skrik. »Enkan Blom — hurra!» »En slant för bataljon — hurra!» De tröttna då aldrig. Och ännu sedan vi lemnat vår plats och begifvit oss längre upp skär det i bland genom musiken och sorlet ett gällt långt utdraget: »En slant för bataljo-o-o-n — hurra-a-a-a!», accompanieradt af basstämmorna från rullande klot och ramlande käglor.

Klockan är nu 4 och militärorkestern har intagit sin plats på musikläktaren. Först klockan 5 börjar föreställningen på den lilla öppna teatern häruppe och innan dess hinna vi göra en rond kring de öfriga sevärdheterna, och de äro legio.

Tivoli i söndagsstämning.

Skarorna i öfre Tivoli har nu börjat tätna, och folkförlustelserna här uppe skola också ses inom ramen af ett rörligt folklif. Det finnes här redan, och vi blanda oss i hvimlet och följa med strömmen. Publiken är »blandad» i detta ords bästa bemärkelse d. v. s. nästan alla samhällsklasser äro här representerade. Här synes affärsmannen, som efter veckans trägna arbete å kontoret eller i butiken söker en stunds vederqvickelse med sig och sin familj, ej minst de små. Hans biträden synas här också, både de manliga och de qvinliga, ja, till och med magasinskarlen kan ni få se, der har »hvilat» sig efter veckans släp med att klubba kraftmätaren upp så att klockan pinglar. Och hustrun med de små står bredvid och ser skrattande på medan familjens öfverhufvud häfdar sin rätt som representant för det starkare könet. Handverkaren synes här äfven — arbetare och arbetsgifvare njuta här af söndagens hvila utan spår af inbördes groll. Här äro alla lika berättigade och tidens strider och tvister ha lemnats kvar der ute. Glädjen är demokratisk, och här råder den oinskränkt.

Kullorna stå här så blyga och sippa i sina måleriska drägter med de skarpa färgerna. De uppträda helst flockvis, och ha ofta en hel liten stab af uppvaktande kavaljerer kring sig. Gossar, män och gubbar, flickor, matronor och gummor, — de finnas här ju alla och alla synas de ha roligt, vare sig de kasta brödbitar åt de alltid hungriga isbjörnarne, retas med aporna, åka i den väldiga ballongungan, kasta ring, skjuta till måls, titta på *Couprants* märkvärdigheter, dansa eller — göra ingenting annat än låta blickarne glida hän öfver de olika grupperna.